

Obywatele!

13/3498

DZS IV.3.2/3498

Obchodzimy piękną, świętą dla każdego Polaka rocznicę uchwalenia **Konstytucji 3 maja 1791 r.**

Konstytucja majowa była wielkim czynem politycznym, który Polskę miał odrodzić, który stanowił początek wewnętrznej naprawy Rzeczypospolitej, za pomocą którego ona wkroczyła na tory nowoczesnego rozwoju państwowego. A w dobie dzisiejszej zawieruchy wojennej pamięć rocznicy majowej podwójnie jest cenną dla nas, bo nie tylko podnosi nas na duchu wspomnieniem wielkiego czynu przodków naszych, ale daje również wskazania obecnemu pokoleniu na dzień dzisiejszy i na najbliższą przyszłość. Pamiętajcie o tem, Obywatele, iż konstytucja 3 maja, zmierzająca do podniesienia z upadku nieszczęśliwej Ojczyzny, nie dała błogich rezultatów jedynie dlatego, że stanęła jej w poprzek zbójcka przemoc moskiewska.

Moskwa przy udziale podłych lub ogłupionych zdrajców Ojczyzny zniszczyła wielkie dzieło odrodzenia Polski.

Ale nawet będąc zniszczoną, Konstytucja majowa wpłynęła dodatnio na losy kraju, jej bowiem, zrodzonemu z niej działaniu patriotycznemu zawdzięczamy bohaterski odruch dławionego narodu—Powstanie Kościuszkowskie, wiekopomny Uniwersał Polaniecki wodza w sierpniu, którym zniesione zostało w kraju naszym poddaństwo i dany początek zrównaniu obywateli.

Nie dość tego, wszystkie późniejsze ruchy narodowe, cały rozwój społeczeństwa naszego w ścisłym znajdują się związku z olbrzymim przewrotem dokonany w umysłach polskich przez Konstytucję majową, jak z drugiej strony walczącemu o wyzwolenie narodowi zawsze stawało na drodze ponure widmo z Moskwą zbrataną Targowicy.

Pod ciosami wrogów Konstytucja upadła, nastąpiły długie lata bezgranicznej samowoli Moskwy. Ten najciemniejszy okres dziejów naszych rozświetlały jeno błyskawice powstań, bohaterskich porywów, gdzie jednak przeciw tysiącom walczących za sprawę Ojczyzny stawały setki tysięcy żołdaków carskich — i zwyciężały.

Aż dziś nadeszła chwila błogosławiona, a tak dawno oczekiwana! **Przeciw hordom moskiewskim walczą armje potężnych mocarstw.** Korzystajmy więc z osłabienia Moskwy! Mamy broń, mamy wodzów, mamy środki upomnienia się o nasze krzywdy! Chwytajmy chwilę, byśmy swą bezczynnością nie podpisali wyroku śmierci Ojczyzny, jak podpisali go niecznymi czynami Targowiczanie. **Wojny światowe nie łatwo się powtarzają,** a upodlenie dusz naszych w niewoli moskiewskiej postępuje aż nazbyt rażno.

Obywatele! Wkrótce już może ukończą się krwawe zapasy, nastąpią pertraktacje pokojowe. Oczywiście, że głos wtedy uzyskają te narody, które czynnie się do zwycięstwa przyczyniły i broń będą miały w ręku. **Do broni zatem rodacy!** Niech w sercach naszych tkwi mściwa pamięć zbrodni moskiewskich, krwi przelanej, swobód wydartych, niech ona da nam siły, potrzebne dla ponownego odrodzenia Narodu!

Komitety okręgowe Zagłębia Dąbrowskiego następ. organizacji:

Liga Kobiet,

Polska Partja Socjalistyczna,

Związek Chłopski,

Związek Młodzieży Niepodległościowej,

Związek Patryjotów.

Zagłębie Dąbrowskie w maju 1915 r.

Opywateli!

Opobozny pielnik, swieta dla kasnego Polaka rocznie uchwala-
lenia Konstytucji 3 maja 1791 r.

Konstytucja majowa byla wielkim czynem politycznym, ktory
Polakom mial odrobic, ktory stanowil poczatek wewnetrznej naprawy
krajowego zycia, za pomoca ktorego ona wstawala na tory nowoczesnego
krajowego państwa. A w dobie kszaltujacej zawistny wojenny pa-
stwie roznicy majowej podwójnie jest cenna dla nas, do niej tylko pod-
nosi nas na duchu wspomnianiem wielkiego czynu przodków naszych,
ale dzieje rowniez wskazaniami obecnemu pokoleniu na dzieła dzisiejsze i na
najbliższą przyszłość. Pamiętajcie o tem, Oywatale, iż Konstytucja
3 maja, zamierzając do podniesienia i upadku nieuszczepionej Ojczyzny,
nie dała bliższych rezultatów jedynie dlatego, że stanęła jej w poprzek
złota krowa moskiewska.

Moskwa przy udziale podłych i okropnych zbrodni Ojczyzny
zniszczyła wieksze dzieła odrobienia Polski.

Ala nawet bezpiezniejsza Konstytucja majowa wpłynęła do-
datnio na losy kraju, jej podaniem wznowionam z niej dalszemu patry-
otycznemu zawieszonymi bodźcami odrodzenia narodu — Powstanie
Kościuszkowskie, wiekopomny Uniwersal Potocki, woda w siermięgle,
którym zniszczone zostało w kraju naszym podstępstwo i dany poczatek
znowienia Ojczyzny.

Wiez dobie tegoż waznego, podnieksze trudy narodowe, cały rozwój
spoleczestwa naszego w dobie tej znalazl sie wzniesl i ostrymin
przewrotnym dokonaniem w naszym polsku przez Konstytucje majowa,
jak z drugiej strony walecznym o wyzwolenie narodowe, kazde stalo
na drodze powrotu widmo z Moskwy chwalnej Jarowicy.

Pod krasami wrogów Konstytucja upadla, nastaly dzisiejsze bez-
graniczne zamowy Moskwy. Ten najczarniejszy okres dziełow naszych
rozwiędlaly jako błyskawice powstania bohaterstkich partyzantów, gdzie
jednak przeciw tyranom walczacych w sprawie Ojczyzny stawali szlaki
wstępy bohaterów naszych — i zwycięzcy.

Ala dzieła najbardziej chwila bogactwem, a tak dawno oczekiwania!
Przeciw tyranom moskiewskim waloz armie potężnych mocestw. Kocz-
stajmy wiec z ostateczna Moskwa! Mamy broni mamy wodzów, mamy
środki upamięnienia sie o nasze krzywdy! Otwieramy chwile, będnymy swym
bezczynnoscia nie podnieśli wzrostu szlachy Ojczyzny, jak podnieśli go
nieczynni czynami Jarowickimi. Wojny światowe nie latwo sie powta-
rzaja, a upamięnienie naszyc w tyranii moskiewskiej pospuje na
naszyl tyran.

Opywateli! Wkrótce już może trzeba sie krwawe zapasy,
nastąpią potęrkacje pokojowe. Oczwista, że glaz wtedy uzyskają do
narody, które czynnie sie do zwycięstwa przyczynily i broni będą miały
w rękach. Do broni zatem rozbierz! Niech w sercach naszych tkwi pamięć
pamięć zbrodni moskiewskiej, krwi przelanej, swobód wydartych, niech
ona da nam sily, potrzebne dla ponownego odrodzenia Narodu!

Komitet ogólny Zgromadzenia Dąbrowskiego następująco organizacji:

- Liga Kobiet
- Polska Partja Socjalistyczna
- Związek Chłopski
- Związek Młodzieży Niepodległościowej
- Związek Partyzantów

Zgromadzenie Dąbrowskie w maju 1915 r.